

Välkomna till SveDems nyhetsbrev sep 2026

Jag hoppas att ni har haft en fin sommar och fått möjlighet till återhämtning. Samtidigt vill jag rikta ett varmt tack till alla som arbetat patientnära under sommaren. Ett särskilt tack till er som introducerat sommarvikarier i SveDem och visat hur kvalitetsregisterarbetet bidrar till kvalitetsutveckling, forskning och en bättre vård för personer med kognitiv sjukdom. Det är ofta genom dessa första erfarenheter som nya medarbetare får upp ögonen för den viktiga roll som kvalitetsregister spelar för vårdens utveckling.

Sommaren har också präglats av flera viktiga internationella kongresser. Vid neurologiska EAN-kongressen i Genève diskuterades bland annat tidig diagnostik, biomarkörer och nya behandlingsmöjligheter vid demenssjukdom. Därefter samlades forskare och kliniker från hela världen vid 23rd IAGG World Congress of Gerontology and Geriatrics i Amsterdam med temat Ageing Well in a Globalised World, där fokus låg på hälsosamt åldrande, hjärnhälsa och personcentrerad vård. Sommarens stora vetenskapliga mötesplats inom demensområdet var Alzheimer's Association International Conference (AAIC) i London, där utvecklingen av blodbaserade biomarkörer och implementeringen av sjukdomsmodifierande behandlingar stod i centrum.

Nu går vi in i en händelserik höst. Först uppmärksammar vi Alzheimermånaden september, med kulmen den 21 september, Internationella Alzheimerdagen. Jag vill uppmuntra alla SveDem-enheter att uppmärksamma Alzheimermånaden med lokala aktiviteter. Det behöver inte vara stort för att göra skillnad. En föreläsning, ett minnescafé, en promenad för hjärnhälsa, ett informationsbord eller en anhörigträff kan bidra till ökad kunskap, minska stigma och skapa engagemang för personer som lever med demenssjukdom och deras närstående. Den 21 september, Internationella Alzheimerdagen, är ett särskilt bra tillfälle att synliggöra verksamheten och den viktiga vård och omsorg som ges runt om i landet.

I oktober ser vi fram emot två viktiga mötesplatser. SveDems årliga möte den 14 oktober ger möjlighet att diskutera registerdata, kvalitetsutveckling och framtidens demensvård. Ser framot att se er alla på plats eller digitalt. Därefter följer Nordic Memory Clinic Conference i Oslo den 22–23 oktober, där nordiska kollegor samlas för att diskutera utvecklingen inom diagnostik, behandling och registerarbete. Jag, som registerhållare, kommer att presentera SveDem där.

I november väntar Geriatriskt Forum, ännu en viktig arena för kunskapsutbyte och samverkan inom vården av äldre personer.

I höst vill jag särskilt lyfta en fråga som handlar om både delaktighet, värdighet och mänskliga rättigheter. Söndag, den 13 september 2026 är det val till riksdag, region- och

kommunfullmäktige. Möjligheten att rösta börjar redan under förtidsröstningen. För personer med kognitiv sjukdom kan praktiska hinder göra det svårt att delta, och därför har vi alla ett ansvar att underlätta för våra patienter och boende att utöva sin rösträtt. Att leva med en demenssjukdom innebär inte att man förlorar sin rätt att vara en del av det demokratiska samhället. Tvärtom är det viktigt att vi stödjer individens självbestämmande och ger möjlighet att göra sin röst hörd. Jag vill därför uppmuntra verksamheter runt om i landet att uppmärksamma frågan och, där det är möjligt, hjälpa personer som vill rösta att göra det i god tid före valdagen.

Låt oss samtidigt uppmärksamma alla de personer och organisationer som arbetar för att öka kunskapen om demenssjukdomar och förbättra livet för dem som lever med sjukdomen. Jag är själv mycket hedrad över att tidigare i år ha tilldelats SKPF Pensionärernas forskningsstipendium, vilket jag ser som ett erkännande av det viktiga arbete som bedrivs kring demenssjukdomar.

Tack för ert fortsatta engagemang i SveDem. Tillsammans fortsätter vi att utveckla en bättre, mer jämlik och kunskapsbaserad demensvård i hela Sverige.

Dorota Religa

Registerhållare, SveDem

Professor i geriatrik, Karolinska Institutet

Överläkare, Karolinska Universitetssjukhuset

SVEDEMS ÅRLIGA MÖTE 2026

Nu är anmälan öppen till SveDems årliga möte, som äger rum onsdagen den 14 oktober 2026. Du kan välja att delta på plats på Svenska Läkaresällskapet, Klara Östra Kyrkogata 10 i Stockholm, eller digitalt via Teams.

Dagen bjuder på ett innehållsrikt program med aktuella resultat, forskning och kunskap inom vård och omsorg vid kognitiva sjukdomar/demenssjukdomar. Bland annat presenteras resultat från SveDems årsrapport 2025 samt tankar om SveDem i dag och i framtiden. Socialstyrelsen berättar om den nationella utvärderingen av vården och omsorgen vid demenssjukdomar och följsamheten till de nationella riktlinjerna.

Årets profession är sjuksköterskan, och vi får ta del av sjuksköterskans viktiga roll både vid utredning och på särskilt boende.

Dagen kommer även att beröra palliativ vård och vården i livets slutskede. Vi får ta del av forskning om kvaliteten på vården i livets slutskede för personer med demenssjukdom, baserad på data från SveDem och Svenska palliativregistret. Svenska palliativregistret medverkar också och berättar om registret och dess verksamhet.

Sista anmälningsdag är torsdagen den 1 oktober. Det går bra att anmäla sig [här](#) och att ladda ner programmet [här](#).

INSPIRATIONSWEBBINARIUM

1/9 kl. 13.30-14.30 **Levnadsberättelsen – en nyckel till personcentrerad vård**

Anna Bodén, demenssjuusköterska, Mjölby kommun, koordinator för SveDem i Östergötland.
Förlängd tid till kl.14.30.

Som specialistsjuusköterska inom demensvård ser jag dagligen hur levnadsberättelsen gör verklig skillnad. Genom att ta del av en persons liv – erfarenheter, relationer, intressen och värderingar – skapas förutsättningar för en mer individanpassad, trygg och meningsfull vård. Levnadsberättelsen hjälper oss att förstå personen bakom sjukdomen. Den ger oss ledtrådar till vad som skapar trygghet, glädje och igenkänning, men också vad som kan orsaka oro eller stress.

I mötet med personer som har kognitiv svikt, där förmågan att uttrycka sig kan vara begränsad, blir denna kunskap ovärderlig. Den kan göra skillnaden mellan ett gott bemötande och ett bemötande som inte riktigt når fram. När levnadsberättelsen används aktivt i vardagen stärks både delaktighet och värdighet. Den bidrar till att skapa kontinuitet i vården och ger hela teamet en gemensam förståelse för individens behov och önskemål. Även för anhöriga kan det vara en viktig del i att känna sig delaktiga och trygga i att deras närstående blir sedd som den person han eller hon alltid varit.

I vårt kommande webinarium fördjupar vi oss i hur levnadsberättelsen kan användas som ett konkret och praktiskt verktyg – från insamling till implementering i det dagliga arbetet. Du får ta del av exempel, reflektioner och tips som du direkt kan omsätta i din verksamhet. Varmt välkommen att delta och låta levnadsberättelsen bli en naturlig del av ditt arbete!

Efter presentationen finns möjlighet att ställa frågor och /eller berätta om era egna exempel (kl. 14.15 – 14.30).

Anmäl dig här via länken på vår hemsida: [Inspirationswebbinarium Levnadsberättelsen](#)

Levnadsberättelsen – grunden till personcentrerad vård

Intervju med Julia Ogne på Lönnens vård- och omsorgsboende i Järfälla.

Vi har pratat med Julia Ogne, sjuusköterska från hälso- och sjukvårdsenheten som jobbar på Lönnens vård- och omsorgsboende i Järfälla kommun. Här finns 58 platser, där hälften är avsedda för personer med kognitiv sjukdom/demenssjukdom.

Under hösten 2025 påbörjade verksamheten arbetet med att bli Stjärnmärkt. Som en del av stjärnmärkningen ingår även att använda SveDem. I arbetet på Lönnen bestämdes även att genomföra förbättringsarbete utifrån resultat som registrerats i SveDem.

Under hösten 2025 gjordes registreringar på brukarna som har Kognitiv sjukdom/demensdiagnos. Avdelningarna har därefter valt att arbeta med indikatorområdena "Levnadsberättelse" och "Dokumenterat samtycket till begränsningsåtgärder".

Lönnens vård- och omsorgsboende i Järfälla

När en person flyttar in på boendet fylls levnadsberättelsen i, antingen av personen själv tillsammans med anhöriga eller av personen tillsammans med personal om anhöriga saknas. Julia berättar att det har varit svårt att få in levnadsberättelser för personer som redan bott på boendet en längre tid. Det har däremot varit lättare att implementera arbetssättet för nyinflyttade genom att ta upp levnadsberättelsen i samband med inskrivningssamtalet.

Berätta hur ni påbörjade ert arbete med SveDem?

Registrering i SveDem blev en del av vårt arbete genom stjärnmärkningen. Sjuksköterskorna ansvarar för registreringarna i SveDem, men det är ett teamarbete där flera yrkesgrupper bidrar med information.

– Sedan tidigare är jag van att arbeta med kvalitetsregister, bland annat Senior alert och BPSD-registret. Har man lärt sig att använda ett kvalitetsregister brukar det inte vara så svårt att komma igång med ett annat. Registren fokuserar på olika områden, men grunden är densamma – att följa upp, utveckla och förbättra vården. Jag ser en stor nytta med kvalitetsregister i det arbetet.

– Vi gjorde vår första registrering i oktober 2025. Första gången vi skulle registrera var det lite bråttom att få in alla uppgifter i tid. Då var det inte helt lätt att få till det teamarbete som behövdes för att samla information från olika delar av verksamheten. En del av arbetet bestod av att jag själv granskade journaler och registrerade uppgifter i SveDem.

Det beslutades tidigt att vi skulle göra en uppföljning i SveDem redan i februari 2026 för att kunna se om förändringarna lett till förbättringar. När vi sedan gjorde uppföljningen blev det ett bra tillfälle att stanna upp och reflektera tillsammans.

– Vi satte oss ner på en teamträff och pratade gemensamt i teamet. Det gav oss verkligen chansen att prata om levnadsberättelsen. Använder vi den verkligen? Är den uppdaterad? Finns informationen med i genomförandeplanen? Det blev ett sätt att följa upp hur vi faktiskt arbetade i vardagen. Vi berörde alla delar som är viktiga för att vården ska fungera bra.

– Levnadsberättelsen är verkligen nyckeln till att få till en personcentrerad vård och omsorg. SveDem hjälper oss att stanna upp och se över våra rutiner och vårt arbetssätt.

Efter att den andra registreringen i SveDem genomförts gick verksamheten igenom sina resultatrapporter tillsammans med Eva Stål, demenssamordnare i Järfälla kommun.

– Det var väldigt roligt att se att det hade skett så stora förbättringar på kort tid. Att få det svart på vitt att vårt arbete faktiskt hade lett till förbättringar.

– Just levnadsberättelsen hade vi arbetat mycket med och jag tror att den nya levnadsberättelsen, tillsammans med att vi började använda SveDem, gjorde att vi pratade mer om levnadsberättelsen i vardagen. Vi blir påmind om den. Framöver ska vi, varje gång vi gör en registrering i SveDem, även se till att levnadsberättelsen är uppdaterad och ifylld. På det sättet hålls den levande.

– Levnadsberättelsen är verkligen grunden i vården och omsorgen om personer med kognitiv sjukdom/demenssjukdom.

Hur gör ni levnadsberättelsen tillgänglig?

– Vi har levnadsberättelserna samlade i en pärm på expeditionen. Där kan all personal, både inom SoL och HSL, ta del av informationen. Den är lätt att komma åt när den behövs.

Har ni några rutiner för när ni ska göra nästa registrering i SveDem?

Beslutade att genomföra uppföljningsregistreringar två gånger per år. En ny registrering kommer att genomföras i november 2026. Därefter två gånger per år i april och november.

Hur följer ni upp resultaten?

– När uppföljningsregistreringarna är gjorda kommer avdelningarna tillsammans med demenssamordnaren att gå igenom resultatet. Men det är enkelt att plocka fram resultat i SveDem och det är roligt att få svart på vitt vad vi faktiskt har gjort och kunna se när resultaten har blivit bättre.

DIGITAL NÄTVERKSTRÄFF-SVEDEM I PRIMÄRVÅRDEN

Den 16 september klockan 13.00–15.00 bjuder SveDem in till en digital nätverksträff med fokus på primärvården. Under eftermiddagen presenteras bland annat nyheter i SveDem, resultatrapporter, monitorering och exempel på hur olika verksamheter arbetar med registret. Det finns även möjlighet att ställa frågor och utbyta erfarenheter.

Träffen riktar sig till kontaktpersoner för SveDem, medarbetare som arbetar med utredning och uppföljning av personer med misstänkt eller konstaterad kognitiv sjukdom/demenssjukdom samt chefer och ledare inom primärvården.

Mer information och anmälan hittar du här: [16/9 kl. 13.00-15.00 Digital nätverksträff – SveDem i primärvården-Anmälan stänger 14/9 - SveDem](#)

Arbete med SveDem i primärvården

Intervju med Sandra Johansson, distriktsjuksköterska på Hemse vårdcentral

Vi har pratat med Sandra Johansson, distriktsjuksköterska på Hemse Vårdcentral, som berättar om hur de arbetar med minnesutredningar och uppföljningar.

– Hemse Vårdcentral ligger på södra Gotland på landsbygden där vi har cirka 10 000 listade patienter och många äldre. Vi ligger cirka sex mil från Lasarettet i Visby, dit många äldre helst slipper köra.

Hur ser personalgruppen ut hos er och vilka yrkesgrupper arbetar med minnesutredningar och uppföljningar?

Vi är ca 60 medarbetare som jobbar här, läkare, distriktssköterskor, sjuksköterskor, undersköterskor och sekreterare. Alla listade patienter har en patientansvarig läkare (PAL). Det är varje patients PAL som initierar och sammanfattar en minnesutredning, och jag som distriktssköterska /demenssköterska/äldresköterska sköter uppföljningarna och samordningen. Om någons PAL är borta är det jag och en av distriktsläkarna som håller i utredningen via rond varannan vecka.

Berätta om din roll och hur ni arbetar praktiskt med minnesutredningar och uppföljningar på er vårdcentral?

Vi gör initialt en basal demensutredning och beroende på utfall skickas remiss till minnesmottagningen i Visby eller sammanfattas här på vårdcentralen. Om det är en komplex situation från början brukar jag vara med vid sammanfattningen av utredningen/delgivning av diagnos för att skapa en kontakt. Sen sköter jag uppföljningen årligen (eller oftare vid behov) på alla med Alzheimerdiagnos/demensdiagnos med MMSE/MOCA, frågar om hemsituationen, socialt, hjälpbehovet, inkontinensbesvär, läkemedelshantering, körkort/vapeninnehav osv. Patienter med Lindring kognitiv svikt/MCI följs varje eller vartannat år efter behov. Jag följer upp läkemedelsinsättningar med MMSE/MOCA efter ca 3 månader. Även utsättningar.

Jag informerar alla patienter och lämnar ut broschyrer om biståndshandläggare, daglig verksamhet och anhörigstöd. Vid behov skriver jag remiss till hemrehabilitering, arbetsterapeut/fysioterapeut eller dietist. Ofta tar jag, med patientens samtycke, den första kontakten med biståndshandläggaren, som i sin tur kontaktar patienten eller en anhörig. Jag samordnar även en del SIP-möten tillsammans med biståndshandläggare. Jag har många samtal med anhöriga om sjukdomen, sjukdomsförloppet och vilken hjälp som finns att få.

Patienter som har svårt att ringa via TeleQ, vilket är vanligt i den här patientgruppen, får ett direkt mobilnummer till mig. Jag svarar när jag kan eller ringer upp i efterhand.

Hur får ni arbetet med SveDem att fungera i det dagliga arbetet? Vad skulle du vilja skicka med till andra vårdcentraler som arbetar med SveDem för tips?

Jag har en timme i veckan där jag registrerar de patienter jag träffat för veckan, samt de som fått sin diagnos (där får jag meddelande från sekreterarna när en diagnos satts, MCI eller kognitiv sjukdom/demensdiagnos). Det är ett arbetssätt som jag tycker fungerar bra.

Hur arbetar ni tillsammans på mottagningen och samverkar mellan olika yrkesgrupper för att få registrering och uppföljning i SveDem att fungera?

Det är endast jag som registrerar i SveDem hos oss, jag registrerar utifrån journalen om jag inte själv träffat patienten.

HÖSTENS WEBBINARIER 2026

INTRODUKTION TILL SVEDEM FÖR SÄBO/HEMO (HEMSJUKVÅRD MED OMSORGSINSATSER)

8/9 kl. 13.30-14.30 SÄBO 2/11 kl. 13.30-14.30 SÄBO

8/12 kl. 13.30-14.30 HEMO 14/12 kl. 13.30-14.30 SÄBO

INTRODUKTION TILL SVEDEM FÖR PRIMÄRVÅRD OCH SPECIALISTVÅRD

25/8 kl. 14.30-15.30 27/10 kl. 14.30-15.30 15/12 kl. 14.30-15.30

INTRODUKTION TILL SVEDEM FÖR CHEFER OCH LEDARE

25/8 kl. 11.00-12.00 Introduktion för chefer och ledare inom primärvård och specialistvård.

8/9 kl. 11.00-12.00 Introduktion för chefer och ledare inom kommunala verksamheter.

27/10 kl. 11.00-12.00 Introduktion för chefer och ledare inom primärvård och specialistvård.

2/11 kl. 11.00-12.00 Introduktion för chefer och ledare inom kommunala verksamheter.

INSPIRATION

6/10 kl. 13.30-14.15 **Jag klarar mig nog! Visst finns det unga anhöriga – men vem ser dem och deras behov?**

Ann-Marie Westerlund, demenssjuksköterska, länssamordnare inom kognitiva sjukdomar/demenssjukdomar i region Västernorrland

3/11 kl. 13.30-14.15 **Är sexuell hälsa en del av den personcentrerade vården och omsorgen?**

Sara Johnson Hjulström, koordinator Svenskt Demenscentrum

1/12 kl. 13.30-14.15 **Sammanfattning av året med SveDem, forskning och resultat.**

Madeleine Åkerman, Silviasjuksköterska, koordinator SveDem, doktorand KI.

För mer information och anmälan till samtliga webinarier:

[Klicka här för att komma till vår hemsida>](#)

Vi bjuder på kunskap, tips och inspiration!

INFORMATION

Plattforms- och variabelförändringar i SveDem

Den 8 juni genomfördes plattforms- och variabelförändringar i SveDem. Vänligen se SveDems hemsida för mer information: [Nyheter i SveDem 8 juni 2026 - SveDem](#)

Mallar och finns uppdaterade på hemsidan

Sluta följa en person på enheten

Om ni inte längre ska följa en person på enheten (om en annan enhet ska följa upp personen eller om personen avlidit), kan ni, förutom på det "vanliga" sättet då man "avföljer" i den gröna rundeln, även klicka på "Sluta följa" i raden med personens namn i enhetens översikt, se bild nedan. De registreringar som är utförda och klarmarkerade kommer alltid att ligga till grund för enhetens resultatrapporter. **OBS att det är personen man ska sluta följa och att alla tidigare registreringar ska få finnas kvar.**

Påbörjade (2) Kommande (1) Försenade (1) Alla patienter enheten följer (3)

Person-id	Namn	Diagnos/Uppföljningsdatum	
19500118-2046	Andersson, Agda	2025-08-02	
19290114-9183	Nilsson, Ingrid	2026-08-18	Sluta följa
19350109-6998	Svensson, Ester	2021-01-04	

Håll muspekaren på raden för alternativet "Sluta följa".

Vi välkomnar vår nya koordinator

Jag heter Anna-Lena Blixt och kommer att arbeta för SveDem som koordinator från och med den 10 augusti. Mitt uppdrag är att utveckla SveDem och ge stöd till kommuners förbättringsarbete utifrån registerdata. Detta finansieras av projektmedel efter regeringsbeslut. Jag kommer till en början att fokusera på Gävleborg men ni kan "stöta på mig" i andra delar av landet också.

Blev färdig sjuksköterska 1992 och har i stort sett hela mitt yrkesliv arbetat inom äldreomsorgen. Utbildade mig till Silviasjuksköterska och tog min examen 2009. Har arbetat som enhetschef på demensboende och dagverksamhet för personer med kognitiv sjukdom. Har även arbetat på Minnesmottagningen i Gävle/Hudiksvall. Jag är också processledare för vårdförlopp kognitiv svikt vid misstänkt demenssjukdom i Gävleborg samt ledamot (kommunrepresentant) i NAG -kognitiv svikt vid misstänkt demenssjukdom.

Jag kommer att kombinera mitt arbete på SveDem där jag kommer arbeta 75% med mitt arbete i Ljusdals kommun där jag har min tjänst som demenssjuksköterska i ett kognitivt stödteam.

Jag är tacksam för möjligheten och känner mig inspirerad och förväntansfull inför uppgiften att tillsammans med er ute i de olika verksamheterna arbeta för att personer med kognitiv sjukdom får vård och omsorg med god kvalitet.

Vi ses!

Med vänlig hälsning

Anna-Lena

PÅ GÅNG UNDER SEPTEMBER

DEMENSFESTEN I TORSBY 2026

Den 1–2 september bjuder Torsby kommun in till Demensfesten – två dagar med föreläsningar, mässa, livemusik och dans. Årets tema är FINGER-modellen, som handlar om hur levnadsvanor

kan minska risken för kognitiv svikt och kognitiv sjukdom/demenssjukdom. Evenemanget är kostnadsfritt, öppet för alla och kräver ingen föranmälan.

Mer information och hela programmet hittar du här: [Välkommen till Torsby kommuns demensfest 2026 - Torsby.se](https://www.torsby.se/valkommen-tilt-torsby-kommuns-demensfest-2026)

STOCKHOLMS DEMENSDAG 2026

Den 18 september arrangeras Stockholms Demensdag på Citykonferensen Ingenjörshuset. Under dagen uppmärksammas bland annat våld i nära relationer, beredskapsperspektiv, sömlös vård och omsorg samt det senaste inom läkemedel och forskning om kognitiva sjukdomar/demenssjukdomar. Dagen riktar sig främst till yrkesverksamma inom vård och omsorg och är uppdelad i ett förmiddags- och ett eftermiddagsprogram.

Mer information och anmälan hittar du här: [Stockholms Demensdag | Demenscentrum](https://www.demenscentrum.se/stockholms-demensdag)

SKÅNSKA DEMENSDAGEN 2026

Den 25 september arrangeras Skånska Demensdagen på Science Village Hall i Lund. Årets tema är livskvalitet för personer med kognitiv sjukdom/demenssjukdom. Programmet tar bland annat upp kognition och hörsel, munhälsa, anhörigstöd och existentiellt välbefinnande. Konferensen riktar sig till yrkesverksamma inom kommun och region samt till politiker och tjänstemän.

Mer information och anmälan hittar du här: [Skånska Demensdagen 2026 - Skånes Kommuner](https://www.skane.se/skanska-demensdagen-2026)

SVEDEM I SIFFROR

Primärvårdsenheter: 914

Specialistmottagningar: 58 av 58

Kommunala enheter: 3 344 i 167 kommuner
varav

anslutna **HEMO-enheter:** 217 i 44 kommuner

Antal unika personer i SveDem: 151 522